

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Fideivssoribvs. Titulus XXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

652 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
fima, solet caueri p̄dibus & p̄dijis. Cicero
r̄ina 3. & Liuius, lib. 22.

Quæ Adiacentia?

Dolus, lata, & leuis culpa: ad cuius p̄ca-
tionem adstringitur creditor, non autem ad
p̄cam leuissimam, vel casum fortuitum, §. fima
stit. hoc. tit.

Quæ Contraria?

Solutio, permutatio, donatio, vel in
datio pignoris, consensu creditoris facta,
extinctio rei pignoratæ, iuramentum
tentia, datio pignoris pignori, acceptio
foris pro debito, pro quo lex constituebat
thecam, in quibusdam rebus, oblatio, de
pactum, de non petendo, nouatio, tempo-
quod pignus constitutum lapsus, mutatio
sonæ debitoris. Illis enim modis pignori
gatio soluitur, tot. tit. ff. quibus modis p
hypoth. soluitur.

DE FIDEIUSSORIBUS

Titulus XXII.

Continuatio.

Affinis pignoris nexui est, fideiussor
pariter rebus creditis iudicijs q̄

Quis dicitur Fideiussor?

Fideiussor dicitur, qui per stipulationem
ligatur pro alio principali, ad illud idem
creditori diligentius cautum, §. 1. inst. de

Quot modis accipitur Fideiussoris nomen?

Duobus, largè & propriè. larga significatione omnis dicitur fideiussor, qui alterius obligationem in se transfert, & fide sua esse iubet. propriè autem, qui per stipulationem, debitoris obligationem in se suscipit.

Vnde dictus Fideiussor?

A fideiubendo, quasi alterius obligationem fide sua esse iubeat, §. fideiussor, instit. de fideiussoribus.

Quæ causa Efficiens Fideiussionis?

Voluntas personæ idoneæ. Vt autem idonea sit, tria desiderantur: 1. Vt sit fidelis. 2. Vt sit soluendo. 3. Vt sit ad conueniendum facilis: Nō miles, clericus, monachus, Doctor, Causidicus, cauillator, vel quidam alius, qui propter priuilegium, mores, inopiam vel munitiones, difficilis sit conuentionis, vt notat Hostiens. in §. & quis hoc tit. Monachus enim, nec naturaliter obligatur, cum nec velle habeat, c. nolle, 12. q. 2. Si tamē administrationem habeat, videtur obligari de his, quæ ad administrationem pertinent, arg. l. si quis in scio. ff. eod. Item clerici inseruientes fideiussionibus ab Ecclesia sunt abiiciendi, vt dicitur in c. 1. extr. eod. Quod tamen ita intelligendum est, si frequenter fideiubeant, & absq; vlla ratione, vt Ecclesiæ dānum inde sequatur, ad quod euitandum Clericis, vel Prælati Ecclesias obligat.

obligare prohibetur, licet ex pietate moderatè
subuenire teneantur, c. non satis, 85, dist.

Quæ Materia?

Omnis obligatio tã ad producendã actionem
efficax, quàm inefficax: Vt sunt naturalis & ciu-
lis simul, ciuilis tantùm, vel naturalis tantùm, o-
mnes ex cõtractibus vel delictis proficiscetes,
vt ait Vlp. l. 1. ff. eo. Omni obligationi fideiussor
accedere potest, quod explicat Iul. in l. fideiussor
§. fideiussor, ff. eo. inquit: Fideiussor accipi po-
test, quoties est aliqua obligatio ciuilis, vel natu-
ralis, cū vbi nulla subest obligatio, nõ possit ac-
cedere fideiussor, l. qui cõtra, ff. eo. naturalis
nõ ex eo solo æstimatur, si actio aliqua coram
iudice cõpetit, verùm etiã cū soluta pecuniã
petiti nõ possit. Nã licet minùs propriè naturalis
actionis debitores debere dicantur, per abusionem
men debitores, & qui ab his pecuniã recipientes
debitũ sibi recepisse, intelligi possunt, d. fidei-
ussor. Accipienda igitur obligatio naturalis
est, q̄ licet actionẽ nõ producat, impedit tamen so-
luti repetitionẽ: vt quia per exceptionẽ nõ tollit
actio. Nã si elisa esset per exceptionẽ, vt dicitur in
illa, quæ post p̄scriptionẽ remanet, quæ tollit ci-
uile obligationẽ, cū sit de iure ciuili & non
naturalẽ, tunc distingueretur: an intercederet
fideiussor ex certa sciẽtia, an per errorẽ. Quia
priori quidẽ casu tenebitur fideiussor: quia excep-
tioni p̄scriptionis renũciaffe videtur. Alter
verò nõ itẽ, propter errorẽ, & quia naturalis obli-
gationis effectus est, ibi extinctus Castrenf. in l.
quod enim, ff. eo. pari ratione ciuilis obligatio
intelligitur, q̄ parit actionẽ & impedit soluti re-
petitionẽ

petitionem. Nā si secus, & vt plurimū contingit, qd' sola ciuilis, quæ remanfit sine naturali fit elifa per exceptionē, vt est in illa, quæ remanet post pactū, de nō petendo, vel post iusiurandū, huic enim obligationi fideiuffor cū effectu accedere nequit. Quia exceptio cōpetens principali debitori cōpetit etiā fideiuffori, l. exceptiones, ff. de except. Qd' procedit, si ante elisionē fideiuffisset, aliās renuntiaffe videtur, efficaciq; tenetur vinculo, l. si quis postq; ff. de fideiuf. oblig. ex delicto vel quāto delicto, p̄ficiscētib; fideiuffor applicari potest, l. Græcè, §. sed si ex delicto, ff. eod. q; ita intelligēdū est, si pœna pecuniaria sit. Nā si corporalis non admittitur fideiuffor, glos. in c. cū homo, 23. q. 5. & Panor. in Rub. de fideiuf.

Quæ Forma?

Vt fideiuffor per stipulationē (putā ad interrogationē factā à creditore sic: Fide tua esse iubes, q; illi credidi? Et ille respōdeat: fide mea esse iubeo) se obliget pro principali debitore, ita vt si debitor nō soluat ipse ad præstationē debiti equè teneatur. Dico, equè. Quia fideiuffor in duriorē causā obligari nō potest, q̄ principalis debitor, licet in tenuiorē causā, vel arctiūs dato pignore, vel obligatiōis vinculo se obstringere, & suā cōditionē hoc modo duriorē facere possit. Durior n. causa hic intelligitur, qñ in plus sese obligat fideiuffor vel re, vel loco, vel causa, vel tēpore, §. pl; aut, inst. de act. l. Græcè, §. illud, & l. hi qui accessions, ff. eo. l. si ita, ff. eo. potest etiā fideiuffor vel purè, vel sub cōditione, vel ad tēpus, vel ex tēpore dari. Quo casu post lapsū tēporis nō teneatur ampliūs, l. Lucius, ff. mādati, l. si cū Hermes, C. locati.

Quis

Quis Finis?

Vt creditoribus diligentius sit cautum, vt ait
Iusti. in §. 1. in fit. eod.

Quis Effectus?

Obligatio illa, qua fideiussor tenetur credito-
ri, si debitor nō soluat, si enim vnus sit ipse, debi-
tore non solvente, vigore obligationis fideiuf-
soriæ, per stipulationem constituta, à credito-
re cōueniri potest: l. si verò plures, eiusdem debito-
ris fideiussores: singuli in solidum obligantur, si
ue expressum hoc sit, siue non, l. non recte, l. non
ff. eod. Et potest creditor eligere à quo solui
petat, etiam principali debitore non conueni-
endo, sed & eo, quem elegerit nō satisfaciente, ad alium
reverti potest: cæteri enim electione nequaquam
liberantur, l. iure nostro, C. eod. Diuus tamen
Hadrianus æquitate mōtus, Beneficium diuini-
tatis pluribus fideiussoribus concessit, vt inter eos
vidatur obligatio ante solutionem, nec, nisi
virili parte, quilibet eorum conueniri potest, l.
inter plures, ff. eod. Sunt enim quatuor
beneficia fideiussoribus competentia, quorum
duobus antequam soluât, alijs duobus aut post
factam solutionem iuuantur. Primum est
beneficium excussionis, extr. de p. p. p.
sente, C. de fideiuss. Quo creditor fideiussorem
impetere prohibetur, nisi prius excusso prin-
cipali, quo absente, vel non soluendo existente,
idem peruenitur ad fideiussorem, d. auch. p. p. p.
te. Quod quidem beneficium æquitate nititur.
Cùm fideiussor in subsidium tantum teneretur,
alio animo se obligare videatur, quàm vt non
soluat.

soluat, priusquam confiterit, debitorem nol-
 le, vel non posse, solvere. Huic tamē beneficio fa-
 uore fideiussorum introducto, quin ipsi fideiuf-
 sores renuntiare possint, dubiū non est, Dd. in d.
 auth. præsente, & l. si quis in conscribendo, ff. de
 pactis: Alterū est beneficiū diuisionis ex Episto-
 la Diui Adriani introductū, quo inter fideiufso-
 res plures eiusdem debitoris, non quidē ipso iu-
 re, sed ad petitionem eorū, ante solutionē diui-
 ditur obligatio. Nec aliter, quā, pro virili par-
 te, quilibet eorū tenetur: modò oēs, tempore li-
 tis contestatae, sint soluēdo, adeò, vt si quis fide-
 iussorum post diuisionem factā efficiatur non
 soluendo, ceteros ampliùs nō oneret, sed credi-
 toris damno hoc cedat, l. inter eos, §. pen. ff. eod.
 Ex quo tertiū beneficiū, actionū scilicet ceden-
 darum cōpetens post solutionē infertur. Nam si
 nō allegato D. Adriani beneficio vnus ex fideiuf-
 soribus solidū soluit, potest petere à creditore,
 vt ei cedat actiones, quibus aduersus cōfideiufso-
 res ad viriles portiones agere possit, l. Sticho, §.
 si cū vltimo, ff. de solutio. Quartū remediū est,
 actionis mandati. Quod remediū non cōpetit,
 si soluerit fideiussor, vel re vera nō soluerit, sed
 obtulerit, cōsignarit, vel deposuerit in iudicio
 debitū. Nā & ea solutionis vice sunt & liberatio
 nē tribuūt, l. obligatione, C. de solu. & l. acceptā,
 C. de vsuris. Datur enim huic mandati actio ad-
 uersus principalē debitore, ad repetendū id, qd
 pro eo solutū est, l. indebitū, ff. de cond. ind. Nec
 aliqua ante solutionē factā fideiussori cōtra de-
 bitore datur actio, exceptis tribus casibus quos
 Greg. IX. notat in c. fin. ext. eod. i. Si debitor diu-

T f

inde-

658 ANALYS. IURIS PONTIFICII
indebiti solutiōe cessauit, 2. Si ipse dissipare bo-
na sua cœpit. 3. Si fideiussor per sententiã iudicis
condemnatus fuit, vt soluat. His casibus fideiuf-
sor agere potest, vt à fideiussione liberetur.

Quæ Affinia?

Conueniunt cum fideiussore, quòd pro alijs
intercedant mandator, sponsor, constitutor, &
expromissor. Mandator dicitur, qui alicui au-
thor est, mandatq; vt pecuniã det mutuo, aut vt
tempus solutionis proroget: & hi regulariter p-
cedunt, rei principalis obligatiōe, l. fideiussor,
ff. de fideiuf. Constitutor ex diuerso appellatur,
qui pro alio se soluturũ cõstituit, quod ipse
tẽ debebat: sequitur enim obligatiōe, & in
nudo tantũ pacto, vel etiã per epistolã fieri po-
test, l. quidã, ff. de cõst. pec. Sponsor dicitur, qui
sua sponte, & non rogatus, intercedit pro debi-
tore p̄sente. glo. in §. 1. nouel. de fideiuf. Exprom-
missor is propriè dicitur, qui pro eo promittit,
qui ipse efficaciter obligatus non est: Velut qui
pro seruo centũ domino promittit, si eum ma-
numittat, l. eleganter, §. seruus, ff. de dolo.

Quæ Adiacentia?

Paritas obligatiōis, mandatum & beneficiũ
fideiussoribus competentia, de quibus supra.

Quæ Pugnancia?

Promissio pro re turpi, fideiussio, nulla exis-
te obligatiōe, cui accedat, obligatiō in plus cui
debitor tenetur facta, nouatio, solutio, cõfusiō,
p̄scriptio, sententiã diffinitiuã, iuramentum,
temporis, in quod facta fideiussio, lapsus. DE